

*70015012

Voorstel aan : Gemeenteraad van 24 september 2018
Door tussenkomst van : Raadscommissie van 10 of 11 september 2018
Nummer :
Onderwerp : Beheerplan wegen 2019 - 2023
Bijlage(n) : Beheerplan wegen 2019 – 2023
Concept raadsbesluit
Steller advies : Chris Katerbarg

Samenvatting : Het beheerplan wegen 2019 – 2023 beschijft het beheer en onderhoud van alle (weg)verhardingen. Uitgangspunten zijn het vastgestelde IBOR onderhoudsniveau en de CROW richtlijnen voor wegenbeheer. Groot verschil met voorgaande beheerplannen is dat het achterstallige onderhoud volgens de BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) in één keer in een voorziening moet worden opgenomen. In vorige beheerplannen was er ook achterstallig onderhoud, maar dat werd verdeeld over de looptijd van het beheerplan. Over het algemeen kan worden gesteld dat de kwaliteit van de (weg) verhardingen slechter is dan het gewenste IBOR niveau. Dat wordt grotendeels veroorzaakt door de achterstand in het onderhoud van de voetpaden.

Voorgestelde beslissing :

- Het Beheerplan wegen 2019 – 2023 vast te stellen
- Voor 2018 een voorziening te vormen te van 1.290.000 euro ten behoeve van het wegwerken van achterstallig onderhoud;
- Voor 2020 t/m 2023 een jaarlijks investeringskrediet 94.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van slijtlagen;
- Voor 2020 t.m. 2023 een jaarlijks investeringskrediet van 41.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van deklagen;
- Voor 2019 t/m 2023 jaarlijks een investeringskrediet voor rehabilitaties van 305.000 euro beschikbaar te stellen;
- Voor het vervangen van het fietspad tussen Haren en Onnen een investeringskrediet van 192.400 euro beschikbaar te stellen;
- Voor het vervangen van het fietspad tussen Onnen en Noordlaren een investeringskrediet van 865.500 euro beschikbaar te stellen.

Nee   Ja

Dit besluit behoeft goedkeuring van Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen op grond van artikel 21, eerste en tweede lid, van de Wet algemene regels herindeling. Het besluit treedt pas in werking als het is goedgekeurd.

Wat is het beheerplan wegen 2019 – 2023?

Het beheerplan wegen 2019 – 2023 beschijft het beheer en onderhoud van alle (weg)verhardingen. Uitgangspunten zijn het vastgestelde IBOR onderhoudsniveau en de CROW richtlijnen voor wegenbeheer. Eén keer in de twee jaar voeren wij een globale visuele inspectie uit. Dit houdt in dat de kwaliteit van de verhardingen globaal worden geïnspecteerd. Met de globale inspectie bepalen wij de huidige kwaliteit van de verhardingen en leggen deze naast het gewenste niveau. Daaruit blijkt hoeveel wij moeten investeren in de komende jaren. Daarmee onderbouwen wij onze benodigde investeringskredieten. De laatste globale visuele inspectie hebben wij uitgevoerd in november 2017. In de toezeggingenlijst staat dat het college een schouw gaat organiseren om de staat van de voetpaden te beoordelen. Dat bleek niet nodig, maar in dit beheerplan wegen is de slechte staat van de voetpaden meegenomen. Om de achterstand in onderhoud weg te werken zal een groot deel van het budget in voetpaden worden geïnvesteerd.

Wat hebben wij in de beheer periode 2014-2018 gedaan?

Het geld voor rehabilitaties is in de afgelopen jaren geïnvesteerd in rioolvervangingsprojecten. Voorbeelden daarvan zijn de Lutsborgsweg, de Kievitweg, de Roerdompweg, de Fuutweg, de Reigerweg, de J.C. Schoutelaan en de Jachtlaan.

Bij deze projecten hebben wij 'werk met werk' gemaakt. De complete openbare ruimte is vernieuwd. Door deze combinatie kunnen wij het geld veel efficiënter benutten.

Voor het onderhoud van wegen en voetpaden hebben wij onder andere een aantal kruisingen met rood asfalt vervangen, op een aantal wegen nieuwe slijtlagen aangebracht en deklagen vervangen. Daarnaast hebben wij voetpaden hersteld die door boomwortels beschadigd waren.

Wat staat er in het beheerplan wegen 2019 – 2023?

Het beheerplan wegen omschrijft de systematiek, het areaal aan verhardingen, geeft een terugblik op de vorige beheerperiode en geeft twee scenario's voor de periode 2019 – 2023. Hieronder worden een aantal zaken verder toegelicht.

Achterstallig onderhoud

Achterstallig onderhoud is onderhoud op wegvakonderdelen waarbij de richtlijn al is overschreden en het onderhoud eerder uitgevoerd had moeten worden. Dit zijn de onderdelen die vallen in de categorie met de kwaliteitsbeoordeling 'zeer slecht'.

Dit wordt ook wel de onderkant van verantwoord wegbeheer genoemd, de veiligheid van deze wegvakonderdelen kan in het geding komen.

Het achterstallige onderhoud op dit moment is 1.121.000 euro, dat is 1.290.000 euro incl. VAT kosten. Ter vergelijking bij het vorige wegenbeheerplan (2014 – 2018) was er ook al sprake van achterstallig onderhoud, dat is toen vastgesteld op 1.718.000 euro. Conform de planning is het achterstallige onderhoud deels weggewerkt. In de vorige periode is ervoor gekozen om over deze periode te verdelen over de looptijd van het beheerplan. Dat was mogelijk op basis van de toen geldende verslaggevingsregels opgenomen in het besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). In de notitie Materiële vaste activa van de commissie BBV is een aanscherping van de regels op het punt van achterstallig onderhoud opgenomen. Met ingang van begrotingsjaar 2019 is het verplicht om een voorziening op te nemen om het achterstallig onderhoud weg te werken. Aangezien wij het achterstallig onderhoud zo snel mogelijk willen wegwerken, willen wij daarvoor graag in 2018 de financiële randvoorwaarden creëren. Wij stellen daarom voor om al in 2018 een voorziening te treffen voor achterstallig onderhoud en daaraan een bedrag van 1.290.000 euro te doteren. Los van de wens om het achterstallig onderhoud zo snel mogelijk weg te werken, achten wij het vormen van een voorziening in 2018 ook om economische redenen wenselijk. Wegwerken van het achterstallig onderhoud in één keer is veel goedkoper dan gespreid oplossen en met het zo snel mogelijk wegwerken van het achterstallig onderhoud wordt een (verdere) waardevermindering (en mogelijke afwaardering) van reeds geactiveerde wegen te voorkomen.

Voetpaden

De voetpaden in Haren zijn van asfalt, dit zorgt voor een bepaalde chique uitstraling. Voordeel is dat er nauwelijks onkruid groeit. Wij zien dat het achterstallige onderhoud op voetpaden is vergroot in de afgelopen beheer periode.

Het onderhoud aan voetpaden blijkt in de praktijk erg lastig omdat bomen langs de voetpaden veel schade aanrichten. Herstel hiervan kost relatief veel geld.

Er blijft dan onvoldoende geld over om slechte voetpaden te vervangen.

Dit in combinatie met het achterstallig onderhoud, maakt dat de kwaliteit van de voetpaden is afgenomen.

Programma onderhoud

Wij verwachten de komende beheer periode een aantal wegen en voetpaden te gaan onderhouden die er nu echt aan onderhoud toe zijn. In de zomerperiode gaan wij in ieder geval de Rijksstraatweg tussen Dr Ebelsweg en Hertenlaan voorzien van een nieuwe deklaag. Daarnaast zijn de Dilgtweg, Meentweg, Hoornsedijk en Westerveenook nodig aan onderhoud toe. Voor de voetpaden geldt dat wij o.a. de Klaverlaan, de Mellensteeg, de Anjerlaan en de Pinksterbloemweg op het programma hebben staan.

Soorten onderhoud

Er zijn verschillende soorten onderhoud mogelijk, met elk een verschillende afschrijvingstermijn:

- Het afstrooien van asfaltdekklagen met een slijtlaag, afschrijvingstermijn 7 jaren;
- Het vervangen van asfaltdekklagen, afschrijvingstermijn 14 jaren;
- Het vervangen van complete asfaltverhardingen (rehabilitaties) bij rioolvervanging, afschrijvingstermijn en het vervangen van asfaltverhardingen door betonverhardingen op fietspaden, afschrijvingstermijn 30 jaar

Duurzaamheid

In de wegenbouw houden wij ook rekening met duurzaamheid door het hergebruik van materialen. Voorbeelden van duurzaamheid zijn het toepassen van licht reflecterende dekklagen. Naast een beter zicht in het donker zorgt dit ook voor minder warmte tijdens warme dagen, dit is weer gunstig voor de levensduur van de verhardingen. Funderingen van wegen bestaan uit gebroken betongranulaat en metselpuinggranulaat. Deze materialen komen vrij bij de sloop van bijvoorbeeld woningen, maar worden hergebruikt als fundering voor wegen.

Doelstelling

De doelstelling is om het geld voor onderhoud zo efficiënt mogelijk in te zetten. Daarom zal het anders gaan dan in voorgaande jaren. Zoals uit het beheerplan wegen blijkt is er sprake van achterstallig onderhoud. In voorgaande beheerplannen was er ook al sprake van achterstallig onderhoud, er is toen voor gekozen om die inverstering te verdelen over de looptijd van het beheerplan. Door de wijziging van de BBV mag dat (vanaf 2019) niet meer.

Daarnaast natuurlijk goed onderhouden en veilige voetpaden, fietspaden en wegen.

Twee scenario's

Voor het nieuwe beheerplan wegen werken wij twee scenario's uit.

Scenario 1 (budgetplanning) laat zien dat als wij op dezelfde wijze doorgaan het achterstallige onderhoud oploopt. Echter door de invoering van de BBV mag dat niet meer op deze manier. Maar wij beschrijven dit scenario wel om een vergelijk te kunnen maken. Bij scenario 2 (basisplanning) werken wij het achterstallige onderhoud weg in het eerste jaar, daarna is veel minder budget nodig voor het onderhoud. Dit scenario mogen wij wel realiseren, omdat het wel voldoet aan de BBV.

Scenario 1 BUDGETPLANNING: Jaarlijks budget 240.000 euro

Bij dit scenario rekenen wij met hetzelfde budget als de afgelopen beheerperiode, in totaal 1.199.500 euro, dat is 1.379.500 euro inclusief VAT kosten. Na doorrekening blijkt dat wij hiermee ons gehele areaal niet kunnen onderhouden. Dat betekent dat gepland onderhoud wordt doorgeschoven, dat kost meer geld omdat de schade in die tijd verergert. In dit scenario zal het achterstallige onderhoud oplopen tot € 1.913.000, =, dat is € 623.000, = meer dan het huidige achterstallige onderhoud. In tabel 1 zijn de bedragen schematisch weergegeven.

Totale investering in 5 jaren is 1.379.500 euro, achterstallig onderhoud na 5 jaar is 1.913.000 euro

Scenario 2 BASISPLANNING: Achterstallig onderhoud in één keer wegwerken

Bij scenario 2 gaan wij het achterstallige onderhoud z.s.m. wegwerken. Als wij dat niet doen verslechtert de kwaliteit van de wegen en kost het herstel veel meer. In 2019 investeren wij éénmalig 1.290.000 euro om het achterstallige onderhoud weg te werken (dit bedrag bestaat uit 1.122.000 euro voor uitvoeringskosten en uit 168.000 euro voor VAT kosten). De helft wordt uitgegeven aan voetpaden, daarmee kunnen wij de achterstand in onderhoud in één keer wegwerken. Het overige budget is voor het onderhoud van wegen.

Daarna is er nog maar een jaarlijkse investering van 135.000 euro nodig voor de vervanging van deklagen en slijtlagen.

In tabel 1 zijn de bedragen opgenomen en is een duidelijk verschil met scenario 1 te zien.

Totale investering in 5 jaren is 1.831.400 euro, na 5 jaar is er geen achterstallig onderhoud meer.

Tabel 1: overzicht van scenario 1 en 2

Scenario	Investering wegonderhoud	VAT kosten	Totale investering	Achterstallig onderhoud in 2022
(1) Budgetplanning	€ 1.199.500	€ 180.000	€ 1.379.500	€ 1.913.000
(2) Basisplanning	€ 1.592.400	€ 239.000	€ 1.831.400	Geen achterstallig onderhoud
Verschillen	€ 392.900	€ 59.000	€ 451.900	-€ 1.913.000

Tabel 1 is exclusief bedragen rehabilitaties, maar die blijven in beide scenario's gelijk (305.000 euro per jaar)

Conclusie scenario's

Bij scenario 2 is de totale investering 451.900 euro hoger, maar er is na 5 jaar geen achterstallig onderhoud meer. Het geld voor onderhoud wordt veel efficiënter gebruikt dan bij scenario 1. Bij scenario 1 is de investering lager, maar het achterstallige onderhoud ruim 1,9 miljoen euro. Door de BBV blijft alleen scenario 2 over, maar de investering in onderhoud is in dat geval ook veel beter.

Fietspaden van beton

Wij krijgen vanuit (Dorpsbelangen) Onnen al jaren veel klachten over het fietspad tussen Haren en Onnen en tussen Onnen en Noordlaren. Door worteldruk van de aanwezige bomen langs het fietspad ontstaat er schade aan het fietspad. De afgelopen jaren hebben wij deze oneffenheden weggehaald, maar dit is slechts een tijdelijke maatregel. Doordat de bomen blijven groeien komt de schade weer terug. Daarom willen wij voorstellen om het fietspad uit te voeren in een betonverharding. Het voordeel van een betonfietspad is dat deze veel minder onderhoud nodig heeft dan een fietspad van asfalt. Daarnaast is een betonverharding veel beter bestand tegen de druk van boomwortels. Het uitgangspunt is dat het fietspad dezelfde breedte houdt. In verband met de bomen is het niet mogelijk om het fietspad te verbreden.

De vernieuwing van deze fietspaden is geen onderhoudsmaatregel, maar vervanging van asfalt naar beton. Daarom is het niet meegenomen in de bedragen voor onderhoud, maar zijn aparte investeringsbudgetten.

Voor het vernieuwen van het fietspad tussen Haren en Onnen is een investering van 192.400 euro nodig. Met een afschrijftermijn van 30 jaar komt dat neer op een kapitaal-last van 11.608 euro per jaar.

Voor het vernieuwen van het fietspad tussen Onnen en Noordlaren is een investering van 865.500 euro nodig. Met een afschrijftermijn van 30 jaar komt dat neer op een kapitaal-last van 52.218 euro per jaar.

Advies

Door de wijziging van de BBV zijn wij (vanaf 2019) verplicht het achterstallige onderhoud in een voorziening onder te brengen. Om aan de regels van de BBV te voldoen blijft scenario 2 over. Scenario 1 voldoet daar niet aan. Wij adviseren u om voor scenario 2 te kiezen.

Daarnaast adviseren wij u om het fietspad tussen Haren en Onnen en tussen Onnen en Noordlaren te vervangen door een betonfietspad. Een betonfietspad is veel beter bestand tegen wortelopdruk dan een fietspad van asfalt. Daarnaast heeft een fietspad van beton veel minder onderhoud nodig dan een fietspad van asfalt.

Financiën

Wat kost het beheren en onderhouden van alle verhardingen? Een éénmalige voorziening voor achterstallig onderhoud van 1.290.000 euro (incl. 168.300 euro VAT). Bovenop de jaarlijkse

investering van 135.000 euro (incl. 17.500 euro VAT) in dek -en slijtlagen hebben wij geld nodig voor wegen die wij vernieuwen in combinatie met reconstructies, herinrichtingen en rioolvervangingen. Daar hebben wij jaarlijks 305.000 euro voor nodig, dit bedrag is inclusief 35.000 euro aan VAT kosten. Hierbij gaat het om het vernieuwen van de

complete wegconstructie, dit noemen wij rehabilitaties wegen en schrijven wij af in 30 jaar.

Dit is uitgewerkt in onderstaande tabel:

Omschrijving	Derden	VAT	Totale jaarlijkse investering
Vervangen slijtlagen wegen	€ 83.000	€ 11.000	€ 94.000
Vervangen deklagen wegen	€ 34.500	€ 6.500	€ 41.000
Rehabilitaties wegen	€ 270.000	€ 35.000	€ 305.000
Totale jaarlijkse investering	€ 387.500	€ 52.500	€ 440.000

Te ramen investeringskredieten tijdens looptijd Beheerplan wegen 2019 – 2023:

Omschrijving investeringskrediet	Bedrag	Investeringsjaar	Afschrijvings termijn	Kapitaallast (1 ^e jaar afschrijving)
Rehabilitaties wegen 2019	€ 305.000	2019	30	€ 18.402
Vervanging slijtlagen wegen 2020	€ 94.000	2020	7	€ 15.967
Vervanging deklagen wegen 2020	€ 41.000	2020	14	€ 4.036
Rehabilitaties wegen 2020	€ 305.000	2020	30	€ 18.402
Betonfietspad Haren-Onnen 2020	€ 192.400	2020	30	€ 11.605
Betonfietspad Onnen-Noordlaren 2020	€ 865.500	2020	30	€ 52.218
Vervanging slijtlagen wegen 2021	€ 94.000	2021	7	€ 15.967
Vervanging deklagen wegen 2021	€ 41.000	2021	14	€ 4.036
Rehabilitaties wegen 2021	€ 305.000	2021	30	€ 18.402
Vervanging slijtlagen wegen 2022	€ 94.000	2022	7	€ 15.967
Vervanging deklagen wegen 2022	€ 41.000	2022	14	€ 4.036
Rehabilitaties wegen 2022	€ 305.000	2022	30	€ 18.402
Vervanging slijtlagen wegen 2023	€ 94.000	2023	7	€ 15.967
Vervanging deklagen wegen 2023	€ 41.000	2023	14	€ 4.036
Rehabilitaties wegen 2023	€ 305.000	2023	30	€ 18.402

Vooruitlopend op de wijziging in de BBV regels stellen wij voor om in 2018 een voorziening te vormen voor achterstallig onderhoud. De benodigde dotatie aan deze voorziening, een bedrag van € 1.290.000 zullen wij verwerken in de Najaarsrapportage 2018.

De in het bovenstaande in beeld gebrachte benodigde investeringskredieten zullen wij verwerken in de Harense aanlevering ten behoeve van de Begroting 2019 van de nieuwe gemeente. De effecten op de kapitaallasten voor de jaren 2019 t/m 2022 zijn als volgt (rekening houdend met de raming van de nieuwe kredietbedragen en de aframing van de oude in de investeringsplanning van de begroting 2018 opgenomen kredietbedragen). Hierbij houden wij rekening met een uitvoeringstijd van de investeringskredieten van 2 jaar en daarmee een start van de kapitaallasten op 1 januari van het jaar 2 jaar na het jaar waarvoor de kredieten beschikbaar gesteld worden.

Jaar	Effect mutatie kapitaallast, te verwerken in begroting 2019
2019	€ 0
2020	€ 0
2021	€ 34.925 voordeel
2022	€ 14.718 nadeel

Arhi

Aangezien er sprake is van financiële gevolgen die niet in de staande begroting opgenomen zijn, dient uw besluit door de provincie te worden goedgekeurd.

Communicatie

Over de totstandkoming van het 'beheerplan wegen 2019 – 2023' is naar buiten toe niet gecommuniceerd. Bij de uitvoering van de onderhoudsplannen worden de aanwonenden geïnformeerd. Bij grote reconstructies en rioolvervangingen worden aanwonenden betrokken. Dat doen wij bij de totstandkoming van de plannen en de inrichting van de openbare ruimte d.m.v. burgerparticipatie. Dan wordt er ook altijd een inloop bijeenkomst georganiseerd.

Voorgestelde beslissing

- Het Beheerplan wegen 2019 – 2023 vast te stellen;
- Voor 2018 een voorziening te vormen te van 1.290.000 euro ten behoeve van het wegwerken van achterstallig onderhoud;
- Voor 2020 t/m 2023 een jaarlijks investeringskrediet 94.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van slijtlagen;
- Voor 2020 t.m. 2023 een jaarlijks investeringskrediet van 41.000 euro beschikbaar te stellen voor de vervanging van deklagen;
- Voor 2019 t/m 2023 jaarlijks een investeringskrediet voor rehabilitaties van 305.000 euro beschikbaar te stellen;
- Voor het vervangen van het fietspad tussen Haren en Onnen een investeringskrediet van 192.400 euro beschikbaar te stellen;
- Voor het vervangen van het fietspad tussen Onnen en Noordlaren een investeringskrediet van 865.500 euro beschikbaar te stellen.

Haren, 17 juli 2018

burgemeester en wethouders,

mr. M.P. de Wilde,
secretaris

P. van Veen,
burgemeester